

k boji proti africkému moru prasat (AMP) v Evropské unii

S ohledem na současnou epizootickou situaci týkající se afrického moru prasat a na skutečnost, že problém AMP má dopad na stále větší počet zemí, a to jak členů Evropské unie, tak zemí mimo ni, ministři zemědělství zemí Visegrádské skupiny a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska zastávají názor, že země postižené případy AMP by měly mít nejen možnost spolehnout se na finanční podporu EU, ale také povinně uplatňovat spolehlivé, jednotně stanovené a dříve otestované postupy boje proti tomuto viru, aby se jeho šíření minimalizovalo a dokonce úplně zastavilo. Předpisy by měly zaručit, že opatření jsou přijímána dostatečně rychle a že použité metody nejsou nepřiměřené ani neúčinné.

Ministři zemědělství zemí Visegrádské skupiny a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska se proto shodli na následujícím:

- I. přítomnost AMP v přírodním prostředí - mezi divokými prasaty - zvyšuje riziko pro farmy, které chovají prasata, protože divoká prasata představují klíčový rezervoár a vektor této choroby. Opatření přijatá členskými státy EU by proto měla být zaměřena konkrétně na snížení populace tohoto živočišného druhu. Pokud jde o řízení populace divokých prasat, je třeba stanovit jasná pravidla boje proti AMP u divokých prasat na základě soustavného a systematického snižování jejich počtu - jako nástroje pro odstraňování AMP z přírodního prostředí. Je nezbytné stanovit jasnou, společnou, naléhavou a závaznou pozici Evropské komise a členských států, pokud jde o snižování populace divokých prasat jako opatření pro boj proti AMP.
- II. Zjištění viru u prasat vede k ukládání obchodních omezení stanovených v právních předpisech Evropské unie, zejména v prováděcím rozhodnutí Komise 2014/709/EU. Dlouholeté zkušenosti s uplatňováním EU omezení uložených zemím zasaženým AMP ukazují, že některá omezení přímo nevedou ke snížení rizika šíření nákazy, zatímco způsobují značné obtíže pro chov prasat v postižených oblastech. Rozsah oblastí s omezeními v souvislosti s výskytem AMP by měl být stanoven přiměřeně podle rizika šíření nákazy a obchodní regulace v ohrožených oblastech by měly dbát na bezpečný, ale také pragmatický rozměr.
- III. Je potřeba širší finanční podpory Evropské komise na opatření zaměřená na boj proti AMP:
 - a) Od roku 2014 představují opatření spojená s bojem proti této nemoci stále větší zátěž pro státní rozpočet země, v níž jsou přímo prováděna. Je zřejmé, že opatření přijatá v dané zemi EU chrání zbývající území EU bez AMP, a proto se nepřímě týkají všech členských států EU. V této souvislosti je třeba ve jménu solidarity a spolupráce zajistit zvýšení EU spolufinancování pro opatření

zaměřená na zabránění šíření AMP do oblastí, které jsou této choroby prosty. Rovněž je třeba, aby Evropská komise více podpořila ta opatření přijatá členskými státy, která jsou spojená s biologickou bezpečností farem a utrácením divokých prasat v oblastech s omezeními stanovených Evropskou komisí v souvislosti s výskytem případů nebo ohnisek AMP;

- b) způsob výpočtu úrovně EU spolufinancování ve veterinárních programech ze strany Evropské komise, zejména pro boj s AMP, musí být revidován, aby se zajistilo podobné zacházení s náklady na úrovni celé EU, protože současný výpočet jednotkových nákladů vychází z údajů EUROSTATU o platech v členských státech; toto jej činí vysoce nepřiměřeným pro členské státy s nižšími mzdami a vede k jednotkovým nákladům, které pokryjí pouze zlomek skutečných nákladů, což brzdí provádění národních programů,
- c) výskyt AMP v každém členském státě vede k nepříznivé situaci na trhu s vepřovým masem, a to jak interně, tak externě. Následky nesou účastníci trhu, včetně zemědělců, kteří chovají prasata, a celého odvětví chovu prasat. Evropská komise by proto měla být vybídnuť k provedení analýzy dostupných podpůrných opatření pro tyto subjekty a rychle předložit výsledky této analýzy, aby bylo možné vypracovat nové podpůrné mechanismy.

- IV. Je nutné zintenzivnit vědeckou a výzkumnou spolupráci mezi vybranými institutů v členských státech EU, aby se zintenzívnila práce na epidemiologii AMP, se zvláštním zaměřením na chování divokých prasat, jako klíčového vektoru a rezervoár viru AMP v přírodním prostředí.

Dne 4. října 2019 v Praze v České republice